

YENİ BAŞLAYANLAR İÇİN OYUNCULUK REHBERİ

Kemal Oruç

İnsan oynar! Oynar ve oyunu bir anlatım aracı olarak kullanır. Oyunculunun temelini oluşturan da oyunla anlatımdır. Hemen herkes oyunculuk yapmak istemiştir. Elbette bunun temel sebebi oynamanın ve oyunu paylaşmanın en iyi yöntemlerinden biri olduğu için.

Herkes oyunculuk yapabilir; iyi ya da kötü. İyi oynamanın doğru bilgi ve düzenli çalışmayla gerçekleştirilebileceğini bilmek gerekir. Bunun için de öncelikle oyuncu adayının kendini eğitmesi şart!

Bu yazıda oyunculuga yeni başlayanların kendini eğitirken ve oyunculuk yaparken nelere dikkat etmesi gerektiğini yazdım.

Yetenek Meselesi

Oyunculukta yetenek, düzenli çalışma becerisine sahip olmaktır. Bu düzenli çalışmalar oyuncunun, bir oyunu, en az bir kişiye, en iyi şekilde gösterebilmesini sağlar. Kısmen genetik özellikler, çevresel özellikler, yetişme şekli elbette bazı insanlarda gösterebilme becerisini biraz daha ön plana çıkarabilir. Ama bu beceri düzenli çalışmalarla beslenmezse oyunculuk sanatı gerçekleştirilemez.

Kendini Keşfet!

Sen kimsin? Kendini gözden geçir ve tüm özelliklerini ortaya dök.

- Beden yapını ne kadar tanıyorsun?
- Kaslarının farkında mısın?
- Eklemlerin iyi çalışıyor mu?
- Bir fiziksel kusurun var mı ve bu hareketlerini etkiliyor mu?

- Roman okur musun? Hikaye?
- Diğer sanatlar üzerine ne kadar bilgin var?
- Sanat tarihi ve kuramları üzerine hiç okuma yaptın mı?
- Tiyatro tarihi ve kuranları üzerine hiç okuma yaptın mı?
- Psikoloji, sosyoloji, felsefe hakkında ne biliyorsun?
- Ne kadar sıklıkla tiyatro oyunu izlersin?
- Sanat ve özelde tiyatro dergileri, gazeteleri, gazete ekleri okur musun?
- Sanat ve özelde tiyatro sohbetlerine, panellere, seminerlere, atölye çalışmalarına katılır mısın?
- Hiç bir oyun sahneleme sürecine tanık oldun mu?
- Sence neden tiyatro yaparız?

Kendini Eğit

Oyunculuk kişiseldir; öğretilmez, öğrenilir. Sizin bedeninizi, sesinizi, duygularınızı, davranışlarınızı ve en önemlisi sizi siz yapan bütün yaşantınızı en iyi siz bilirsiniz. Dolayısıyla sizin eğitiminizi en iyi siz sağlarsınız.

Nasıl ki bir müzisyen iyi akort edilmiş bir enstrümana ihtiyaç duyuyorsa oyuncu da aynı ihtiyacı bedeni, sesi, nefesi ve hatta düşünceleri için duymalıdır.

Bilgi: İyi bir oyuncu olmak istiyorsanız tiyatro sanatının bilgilerini edinmelisiniz. Bunun için bulunduğunuz aşamaya göre tiyatro kitapları seçip okumalı, tiyatro dergilerini takip etmeli, düzenli oyun izlemeli ve tiyatro konusunda bilgili insanlarla sohbet etmelisiniz. Oynayacağınız oyunu ve karakteri daha donanımlı sahneleyebilmeniz için sizin de çeşitli alanlarla kendinizi donatmanız gerekir. Edebiyat, psikoloji, sosyoloji, felsefe, politika vb. hakkında araştırma yapmaya ve gündemi düzenli takip etmeye başlayın. Tiyatro üzerine okumaya başlayın. (Bakınız: Tiyatro Kitabı Okuma Rehberi)

İmgelem: *İmge*; zihninizde oluşan görüntü/fotoğraf, *imgeleme*; zihninizde imge oluşturma, imgeler arasında ilişki kurma ve yeni düşünce/kavram üretme, *yaratıcı imgeleme* ise zihninizde oluşan imgeleri matematiksel ve estetik formlarda kullanarak bir araya getirme ve somutlaştırma becerisidir. Yaratıcı imgelemeyle, farklı bakış açılarıyla, imgeler arasında yaratıcı ve yeni bağlantılar kurulur. İmgelemenizi geliştirmek için düzenli çalışmalar yapmanız gerekir.

Düşünceler görünmez. Oyuncunun işi imgeleri izleyicinin görebileceği ve işitebileceği eylemlere dönüştürmektir. (Bakınız: *Yaratıcı İmgeleme Rehberi*)

Beden eğitimi: Bedeniniz sizin enstrümanınız. Enstrümanınızı ne kadar iyi tanıyor ve onu kullanabiliyorsunuz o kadar iyi oynarsınız. Sahnede farklı karakterleri rahatça gösterebilmek için bedeninizin çok esnek olması gerekir. Bunun için öncelikle bedeninizi yeniden tanımaya başlayın. Hareket olanaklarınızı keşfedin, bu olanakları geliştirin ve yeni hareket alanları oluşturun. Bedeninizi ne kadar çeşitli kullanabiliyorsanız oynayacağınız rol çeşitliliği de artacaktır. Düzenli yürüyüşler ve enerjinizi kontrol edebilmek için tempolu koşular yapın. Evde her gün bedeninizi ısıtın ve esnetin. Müzik açın ve müziğe uygun dans etmeye çalışın.

Tiyatroda beden çalışmaları sporda olduğu kadar yoğun geçer. Belli bir düzende beden çalışmaları yapmak gerekir. Yarım yamalak yapılan çalışmalar vücut dengesini bozabilir. Kimi oyunlarda iki saat hiç durmadan oynamak gerekebilir. Hatta belki oyuncunun takla atması veya amuda kalkarak yürümesi gerekebilir. Her duruma hazır olmak için belli bir tempoda çalışmak gerekir. Tiyatroda genellikle jimnastik,

dans, pantomim ve eskrimle vücut eğitimi yapılır. Tiyatro oyuncusunun yapabileceği bir diğer spor da tenistir. Tenis oynarken yapılan ani hareketler çevikliği geliştirir. Sahnede de ani hareketler yapılabilmektedir. Futbol, basketbol ve güreş gibi sporlar vücut kaslarını sertleştirmekte ve hareketleri hantallaştırmaktadır. Bu yüzden tiyatro oyuncusuna uygun sporlar değildir.

Nefes eğitimi: Oyunculukta her şeyin temeli nefestir. İyi nefesle enerjinizi, bedeninizi, düşüncelerinizi ve duygularınızı kontrol edebilirsiniz. İyi nefes iyi ses demektir. Her şeyden önce sağlık demektir. Nefesinizi kontrol altına almalı ve istediğiniz düzende kullanabilmelisiniz. Diyafram nefesinin ne olduğunu öğrenin!

Diyafram; göğüs boşluğunu karın boşluğundan ayıran kas sistemidir. Tüm ses sanatçıları nefeslerini diyaframdan kontrol eder. Diyaframa nefes alırken dikkat edilmesi gereken en önemli nokta, diyaframı tamamen havayla doldurmamaktır. Diyaframı bir balon gibi düşünürsek, fazla hava doldurduğumuzda yırtılma olabilir ve daha önemlisi diğer organlara zarar verebilir. Halbuki düzgün diyafram nefesi diğer organlara masaj yaparak onların daha iyi çalışmasını sağlar. (*Tavsiye Kitap: Nefes Teknikleri / Mustafa Kartal*)

Ses, dil ve diksiyon eğitimi: Çocuklar inceden kalına kadar her sesi kolayca çıkarabiliyor. Çünkü sürekli sesleriyle oynuyor, seslerini şekilden şekile sokup yeni sesler keşfediyorlar. Siz de öncelikle sesinizin olanaklarını keşfedin ve sınırlarınızı denemelerle genişletin. Daha iyi konuşabilmek için ses araçlarınızı (diyafram, dil, diş, dudak vs.) kontrol altına alın. İyi konuşan insanlarla sohbet edin, tecrübeli spikerleri takip edin ve onların nasıl konuştuğunu inceleyin. Alfabedeki her harfin hakkını verin. Ve en önemlisi kullandığınız dilin özelliklerini iyi bilin. Bunun için o dilde yazan iyi yazarların romanlarını okuyabilirsiniz. Şive, ağız vs. için de internetten video açın istediğiniz şiveyle konuşan kişileri inceleyip onları taklit edin. Oturmuş ses kusurunuz varsa mutlaka bir uzmandan yardım alın. (*Tavsiye Kitap: Alıştırırmalı Diksiyon Sanatı / Nüzhet Şenbay*)

Oyunculuk yöntemleri: Aristoteles'in Poetikası'nda bahsedilenlerden günümüze kadar olan süreçte ortaya atılan bütün oyunculuk yöntemlerini öğrenebilirsiniz. Ama

şunu unutmayın; dünyada ne kadar oyuncu varsa o kadar oyunculuk yöntemi vardır. Elbette var olan bir yöntemi temel alabilirsiniz. Bunda bile sizi siz yapan yaşamınız ve birikimlerinize bu yöntemi ancak kendinize uyarlamış olursunuz. Hiçbir yöntemi bire bir ezberleyip uygulamaya çalışmayın. Önemli olan yöntemi ezberleyip uygulamak değil, sizin iyi oyunculuk yapabilmeniz için gerekenleri keşfetmeniz ve uygulanabilmenizdir.

Diğer sanatlar: Tiyatro sanatı diğer bütün sanatları içerir. Diğer sanatların ne kadarına hakimseniz sahnede ya da kamera önünde o kadar çeşitli oynayabilirsiniz demektir. Öncelikle mutlaka en az bir müzik aleti kullanın. Dans çeşitlerini öğrenin ve dans edin! Sinema sanatını öğrenmeden iyi sinema oyunculuğu yapabileceğinizi düşünmeyin bile!

Gözlem: Her sanat yaşamdan beslenir. Yaşamı temeline alan sanat her zaman canlı ve gelişme içindedir. İyi bir oyuncu da sürekli gözlem yapıp yaşamı sanata dönüştürmek için cebinde veri toplar. Beş duyunuzu da kullanarak çevrenizi keşfetmeye başlayın. Sonradan farkına vardığı her şey oyuncunun geliştiğini gösterir. Bir karakteri ortaya çıkarabilmek için o karakteri derinlemesine incelemesi gerekir. Bunu yapabilmek için de çevresindeki “gerçek” karakterleri yani insanları

gözlemlemeli, onların hareketlerini, konuşmasını taklit ederek zihnine, vücuduna ve sesine oturtmalıdır.

Sezgi: Sezgi, gerçeğin, bilinenden hareketle, herhangi bir deneye, düzenli düşünceye ya da yargıya başvurmadan içgüdüsel olarak kavranmasıdır. Yazar oyun metninde size her bilgiyi vermez. Dolayısıyla oyun metninden yola çıkarak yapılacak çok şey vardır. En doğru olanı ise sezgilerinizle seçersiniz daha sonra deneylersiniz. Sezgileri güçlü oyuncular zamandan kazanır.

Günlük Yaşamda

Oyunculuk ve sanatçılık her zaman aynı kişide buluşmayabilir. Oyuncu kişisel olarak oyunculuk işini yapar. Sanatçı ise toplumsaldır. Sanatçı günlük yaşamda da sanatçılığın gerektirdiği gibi yaşar. Bedenini ve ses araçlarını korumanın yanında sosyal çevrede davranışlarıyla da örnek teşkil eder. Gündemi takip eder. Gözlem yapar. Bir dünya görüşü vardır. İnsanlarla iç içedir ve sanatçılığı ona asla bir üstünlük sağlamaz. Sanatçının günlük yaşamdaki temel görevi, toplumdaki önce bilen kişi olarak, sanatıyla toplumu olumlu yönlendirmek ve geliştirmektir.

Eğitim Almak

Oyunculuk eğitimi bireyseldir. Oyunculuk öğretilemez. Ancak eğitim aldığınız kurum ya da kişi sizin oyunculuğunuzu keşfetmek için rehberliğinizi yapar. İyi bir kurum sizin motivasyonunuzu sağlar, size öğrenme ortamı sağlar, doğru yöntemlere ulaşmanız için yol gösterir; siz de oyunculuğun nasıl yapılacağını keşfedersiniz. Siz kendinizi eğitmediğiniz sürece size on yıl da eğitim verseler oyunculuk yapamayacağınızı aklınızdan çıkarmayın.

Bir eğitmenin kendi oyunculuk yapısını size dikte etmesine asla izin vermeyin. Başkasının diktesiyle oyunculuk yapmak mümkün değildir. Bu olsa olsa taklitçiliktir ve en fazla bir iki oyunda, denk gelirse, işinize yarar. Bunun dışında size zarar verir.

Diğer bir taraftan, sizin tembelliğinizi de hiçbir eğitmen kapatamaz. Oyunculuk eğitiminde tembelliğin yeri yoktur. Eğitim sürecinde uygulamaları yapmadığınız

sürece oyunculuğun ne olduğunu bilen ama oyunculuk yapamayan kişi olmaya mahkumsunuzdur.

Kişilere ve kurumlara “Neden eğitimleriniz ücretli?” diye sorduğunuzda “Neden sahne, stüdyo, evimiz, yediğimiz yemek, içtiğimiz su, ulaşım vs. ücretli? Ve neden tiyatrodaki yüksek vergiler ödüyünüz?” diye cevap verebilir.

(Bakınız: Oyunculuk Eğitimi Alma Rehberi)

Oyun İzlemek

Hemen kendine bir program yap ve oyun izlemeye başla. Oyunu izlemeden önce mümkünse oyun metnini oku. Oyunun broşürünü ve varsa oyunla ilgili eleştiri yazılarını oku. Özellikle bir oyuncunun oynadığı farklı oyunları izle. Oyuncunun yarattığı tip ve karakterleri incele. Mümkünse oyuncuyla sohbet etmeye çalış ve o karakter ya da tipi nasıl yarattığını öğren.

Okumak

Oyuncu adayları kitap okumak zorundadır. Kuramsal doluluk oyuncuya güven verir. Oyuncu oyun seçerken de, bünyesinde yer alacağı bir tiyatro seçerken de, bir oyunu çözümlenme sürecinde de karakteri yaratma ve canlandırma sürecinde de bu kuramsal dolulukla hareket eder. Böylece oyunculuk sanatının gereklerini iyi bir şekilde yerine getirir. Aksi takdirde, her rolü, türünü ve biçimini yok sayarak, aynı biçimde canlandırabilir.

Öncelikle edebiyattan beslenmek gerekir. Özellikle iyi romanlarda karakterlerin tüm detaylarını görmüş olursunuz. Bu da bir oyun metnini elinize alıp karakter yaratmak istediğinizde fazlasıyla işinize yarar. Romanlar bize oyunlarda alt metin yaratmamızı sağlayacak pratikler verir.

Oyun okurken de roman okurken yaptığımız gibi her şeyi imgeleriz. Bir farkla; oyuncu oyun metnindeki hikayeyi sahnenin fiziki özelliklerine uyarlayarak imgeler.

Prova Süreci

Prova sürecinde oyuncunun görevi provalara düzenli gelmek, rolüne oyunun gerektirdiği gibi ve zamanında çalışmaktır. Her şeyden önce ekiple prova dışında oyuncu bireysel provalarını da yapmalıdır. Böylece ekiple olan provada hazır bulunur ve süreci aksatmaz. İyi bir oyuncu takım çalışmasını benimser, ekip arkadaşlarıyla uyum içindedir ve onları motive etmeyi bilir. Günlük yaşamın sıkıntılarını prova salonunun dışında bırakır. Özellikle bazı oyuncular da oyuna bir hafta kala “Yıldız Oyuncu Sendromu” başlar. Böyle bir oyuncu vazgeçilmez olduğunu düşünerek ilgiyi üzerine çekmeye, ayrıcalıklar beklemeye (afişte isminin başa yazılması ya da

puntosunun büyütülmesi, selamlamaya en son çıkma vb.), işlerini aksatmaya ve ekibin motivasyonunu düşürmeye başlar. Tiyatroda kimse vazgeçilmez değildir. Bu sendroma yakalanan oyuncuyla hiçbir yönetmen çalışmak istemez.

Öz disiplin tiyatronun düzenli işleyişinin en önemli ögesidir. Kimse sizi sürekli denetlemek zorunda değil. Herkes işini aksatmadan iyi bir şekilde yapmak zorundadır.

Yönetmenle Çalışmak

Oynamak oyuncunun işidir. Oyuncu oynar, yönetmen oyunu yönetir. Yönetmenin oyuncuyla ilişkisi elbette oyunculuğu geliştirebilir. Yine de yönetmenin ilk amacı oyuncuyu eğitmek değildir. Yönetmenin sizden ne istediği çok önemlidir. Oyunun gerektirdiği şekilde oynayan oyuncuya yönetmen çok müdahale etmez. Ama bir yönetmenin sorduğu sorular ve yönlendirmeleri de oyuncuyu geliştirir. Yönetmen çok mecbur kalmadıkça sahneye çıkıp size nasıl oynayacağınızı göstermez. Unutmayın, oynamak oyuncunun işidir. Ve ne kadar iyi oynarsanız oynayın, son kararı yönetmen verir.

Prova sürecinde oyuncu buluşlarını yönetmene sunarken anlatmak yerine göstermeyi tercih etmelidir. Kural çok basit: **Anlatma, göster!**

Sahnede ve Sinemada Oyunculuk

Tiyatro ve sinema iki farklı sanat dalıdır. Dolayısıyla oyunculuk biçimlerinde farklılıklar vardır. Bu temel farklılıklar şu başlıklara göre belirlenebilir:

- Eserin Türü
- Yöntem
- Dil
- Karakter Yaratımı
- Oyuncunun Çalışması
- Prova
- Devamlılık
- Zaman
- Alan Tekniği
- Kurgu
- Planlar ve Sahnenin Fiziksel Özellikler
- Vurgulama
- Ses ve Konuşma
- Işıklama
- Mekan ve Dekor
- Makyaj
- Seyirci İlişkisi

- Gerçeklik
- Diyalog ve Etki-Tepki
- Yönetmen ve Oyuncu İlişkisi
- İş Süreci
- Eğitim
- Amatör ve Profesyonel Oyuncu Kullanımı

(Tavsiye Kitap: Sinema ve Tiyatro Oyunculuğu / Kemal Oruç)

Alt Metin

Alt metin yazarın yazmadığı, sizin düşünerek ya da sezgilerinizle bulduğunuz yorumlardır. Metne değer katan alt metindir. Her kişinin alt metni doğal olarak farklıdır. Başkasının o karakter için düşünemediği buluşlarınız sizin o rol için yarattığınız alt metnidir. Bu alt metin oyunculukta yaratıcılığın olmazsa olmazıdır.

Stanislavski "Bir Karakter Yaratmak" adlı kitabında şöyle der: *"Alt metin, bir rolde var edilen insanı somutlaştırma, derinlemesine kavrayıp anlatıma ulaştırma doğrultusunda gösterilecek yaratıcı çabanın kaynağıdır, bu kaynak, metnin sözcükleri altında devinimini duraksız olarak sürdürür, sözcükler de yaşamlarıyla varlıklarının nedenlerini işte bu kaynaktan alırlar. Alt-metin: Bir rolün, bir piyesin özünü oluşturan çeşitli ve sayısız örüntüler ağıdır; bu ağ, sihirli eğer'lerden, belirli koşullardan, imgelemin her türlü ürününden, ruhsal devinimlerden, dikkatin yöneldiği nesnelere, büyüklü küçüklü gerçeklerle o gerçeklere duyulan inançtan, uyarlamalarla ayarlamalardan ve bunlara benzer daha bir çok öğelerden dokunmuştur. Sahne üzerinde bir piyesin sözcüklerini söz haline getirmeye bizi iten kaynak, işte bu alt-metindir."*

Karakter Yaratmak

Roller dağıtılır ve size de bir rol düşer. Oynayacağınız rol kişisi artık hem oyunun bir parçası hem de hayatınızın bir parçasıdır. Onu yaratırken oyun metninde yazmayanları yaratmak zorundasınızdır. Bu süreçte prova dışında da o karakter için düşünürsünüz ve buluşlarınızı sahnede prova edersiniz. Karakter için şu soruları sormak yerinde olacaktır:

- **Kim?** Adı, oyundaki yeri...
- **Ne?** Ünvanı, oyundaki görevi...
- **Nerede?** Nerede doğmuş? Nerede yaşıyor?
- **Ne zaman?** Ne zaman doğmuş? Hangi zamanda yaşamış/yaşıyor?
- **Nasıl?** Fiziksel olarak nasıl? Psikolojik olarak nasıl? Sosyolojik olarak nasıl? Nasıl yemek yer? Bu durumda nasıl davranır? Çeşitli etkilere nasıl tepki verir?
- **Neden?** Bu soru verdiğiniz bütün cevaplar için bir kontrol mekanizması sağlar.

Doğru soruları sorup doğru cevaplarla iyi eylemler yaratmış olsanız bile bir rol ancak zamanla ongunlaşır. Bütün buluşlarınız prova sürecinde gelişir, diğer oyuncularla ve sahne araçlarıyla etkileşiminiz güçlenir, boşluklar dolar ve oynamaya hazır hale gelirsiniz. Boşlukları iyi eylemlerle doldurmak için süreci iyi kullanmak zorundasınız.

Bir karakterin eylemlerini öncelikle düşünerek (içsel şartları yerine getirerek) tasarlayabileceğiniz gibi, önce fiziksel eylemleri (dışsal şartları) uygulayarak da tasarlayabilirsiniz. İçsel ve dışsal şartlar zamanla birbirine uyacaktır. Önceliği hangisine vereceğiniz ise oyun metnine ve oynayacağınız karaktere göre değişebilir. Buna sezgilerinizle karar verebileceğiniz gibi, deneyleyerek de karar verebilirsiniz.

Bu süreçte önemli bir bilgi de şudur: Karakteri sevmek zorunda değilsiniz ama anlamak zorundasınız. Bir katili ya da tecavüzcüyü kim sever ki? Ama sahnede canlandırıcaksanız, onu tanımak ve anlamak zorundasınız. Bu elbette saygı duyacağınız anlamına gelmiyor.

Oyuncu her rolü oynar; ama bedensel ve düşünsel olarak kendine yakın olan bir karakteri daha iyi oynayabilir.

Karakter ve Sosyal Roller

İnsanın bir karakteri ve birçok sosyal rolü vardır. Mühendis olan bir insan aynı zamanda bir anne, arkadaş, dernek başkanı vs. olabilir. Bunların hepsi onun sosyal rolleridir.

Oyunda bir karakter yaratırken onun kişiliklerini de yaratmayı unutmamak gerekir. Bu şartlar ve etkileşim kurduğu karakterler değiştikçe karakterin davranışları ve tavrının da o şartlara uygun hareket etmesini sağlar. Örneğin; Hamlet'in babasını öldürdüğünü düşündüğü amcasıyla etkileşim kurduğu zamandaki tavrıyla, Ophelia'yla etkileşim kurduğu zamandaki tavrı birbirinden farklıdır.

Ezber Yapmak

Oyunculukta ezber, yazarın yazdıklarını hafızaya alıp papağan gibi tekrarlamak değildir. Oyuncunun işi metni anlamak ve metindeki imgeleri görülür, iştilir eylemlere dönüştürmektir. Eylemi sözden daha çok hatırlarız. Bunun için metni parçalara ayırmak ve her parçayı kendi içinde çalıştıktan sonra diğer parçalarla birleştirmek gerekir. Metinde ilk cümleyi, şartları, duygusunu, tonunu, vurgusunu, ses şiddetini göz önüne alarak tasarladıktan ve bedenen uyguladıktan sonra ikinci cümleye geçilmelidir. İkinci cümle de aynı şekilde tasarlanıp uygulandığında birinci cümleyle ikinci cümleyi birlikte uygulanır. Böylelikle ilk iki cümleyi birbirine bağlanmış olur. Bu şekilde bütün cümleler sırasıyla uygulanır.

Yaparak uyguladığınızda bütün metni anlamış, öğrenmiş ve bu şekilde ezber de yapmış olursunuz.

Oynamak

Oynamak; yazıyı ya da düşünceyi, bir alt metinle birlikte, karakterin içinde bulunduğu şartlara uygun eylemlere dönüştürerek görünür ve işitilir kılmaktır.

Oyunculuk transa geçmek değildir. Rol kişisine dönüşmez ya da kendinizden geçmezsiniz. Aksine sahnede günlük yaşamda olduğunuzdan çok daha uyanık olmak zorundasınız. Sahnede oyunun bütünü, karakterin devamlılığını, sahnedeki dekoru, kostümü, makyajı, bedeni, sesi, nefesi, seyirci, diğer oyuncularla etkileşimi ve diğer karakterlerle kendi karakterinin etkileşimini kontrol edersiniz. Bütün bunları transa geçerek yapmanız mümkün değildir. Oyunculuk kendinden geçmeyle değil, kendinin ve çevrenin fazlasıyla farkına varmayla gerçekleşir.

Oyunsal Haz

Sanılmamalıdır ki oyuncunun kontrolcülüğü oyuncuyu mekanikleştirir. Bir satranç oyuncusunu ya da bir futbolcuyu düşünün. Fazlasıyla kontrollülerdir, ama işin kendisi oyun olduğu için bundan fazlasıyla haz alırlar. Buna oyunsal haz denir.

Her oyunun kuralları vardır. Bir çocuğa “Şu duvara kadar koş.” dediğinizde bu oyun olmaz. “Şu duvara on saniyede koşmaya çalış.” dediğinizde ise oyun olur. Artık kural vardır ve bu kural gerilimle birlikte heyecan ve haz getirir.

Bir tiyatro/sinema oyuncusu da, sanatının bütün gereklerini yerine getirip güzeli göstermeye ve insanları etkilemeye başladığı zaman aynı hazzı yaşar. Oynarken attığınız her adım, söylediğiniz her söz, yaptığınız her mimik ve jest oyunun parçasıdır ve bunları yapmak oyuncuya haz verir.

Gösteri Sırasında

Gösteride, aylar süren provalar sırasında ne yapılmışsa ve son genel provada neye karar verildiyse o oynanır. Gösteri sırasında oyuncu öz disiplinini korumalı, oyunun temposunu düşürmemeli ve oyunun gerektirdiklerinin dışına çıkmamalıdır. Gösteri sırasında nadiren olan aksaklıklar dışında doğaçlama yapılmaz. Sahnede yapılabilecek en sığ şey seyircinin ilgisine yenik düşmektir. Seyircinin ilgi odağı olmak için kendini ön plana çıkarmaya çalışan oyuncu tüm ekibe ve oyunun kendisine zarar

verir. Böyle oyuncuyla hiçbir yönetmen çalışmak istemez. Aynı şekilde gösteri sırasında kuliste de alan paylaşımı, motivasyon ve düzen çok önemlidir. Kuliste herkes kendi işini yaptığı ve başkasına olumsuz müdahale etmediği sürece işler yolunda gidecektir.

Nerede Oynayacaksınız?

Bir okulda eğitim alıyorsanız, okul tiyatrosunda yer alabilirsiniz. Amatör tiyatroların çağrılarını takip edip bir amatör tiyatroya katılabilirsiniz. İş profesyonel olarak yapmak istiyorsanız bir dosya hazırlayıp profesyonel tiyatroların ya da ödenekli tiyatroların oyuncu seçmelerine katılabilirsiniz. Genellikle sosyal medyada ve web sitelerinde duyurulara yer verilmektedir.

Profesyonel bir tiyatrodaki ya da sinemada, dizide, reklamda çalışacaksanız mutlaka sözleşme imzalayın. İmzalamadan önce metnin tamamını okuyun, anlamadığınız maddeleri bir bilene danışın.

İnsanlara sosyal medya üzerinden mesaj atıp “Benim elimden tutun.”, “Beni oyuncu yapın.”, “Beni oyunda oynatın.” gibi şeyler söylemeyin. Kimsenin elinde sihirli değnek yok. Sizi hiç tanımayan, oyunculuk yapınızı, eğitiminizi, becerilerinizi hiç bilmeyen bir

kişi size yardımcı olamaz ve sizi oyunculuk yapmanız için herhangi bir kuruma yönlendirmez. Eğitiminizi tamamlayın, bir dosya hazırlayın ve seçmelere katılın. Hepsi bu!

İşçilik Süreci ve Tasarım

Bir metni olduğu gibi ezberleyip “içinizden geldiği gibi” oynadığınızda belki bir ya da iki oyunda iyi oynarsınız. Oyunun özü ve oynadığınız karakter tıpkı sizin gibidir ya da sezgisel olarak doğru olanı yapmışsınızdır. Bu her zaman tutmaz. Oyuncu da diğer bütün işçiler gibi bir işçilik sürecinden geçmeli ve işini ustaca yapmalıdır. Öyle ki izlemeyi çok sevdiğimiz büyük oyuncular da aylarca prova alır ve işçilik sürecinden geçer.

“Tasarım” bir oyunu sahnelemek için gereken sihirli sözcüğümüzdür. Tasarım yapmak ve uygulamak oyunculukta işçilik sürecinin gövdesini oluşturur.

Tasarımın Bileşenleri

Tasarım yaparken şu bileşenleri kullanacağız:

Verili durumlar (şartlar): Karakterin içinde bulunduğu şartlar karakterin davranışlarını belirler. Şartlar değişirse karakterin davranışı da değişebilir. Karakterin hangi olayı yaşadığı, içinde bulunduğu durum, hangi mekanda ve neden bulunduğu, çevresinde nelerin/kimlerin olduğu çok önemlidir. İmgeleme mekan/dekor tasarımı ve oyuncunun bu imgelere uyarak oynaması sahnelemeyi güçlendirecektir.

Sahne hareketi: Oyuncunun sahnede duruşu, yer değiştirmesi, jest ve mimikleri... Mümkün olduğu kadar karakteri bir eyleme itmek gerekir. Ama bu eylem, ölçüsünde ve mantıklı olmak zorundadır.

Sahnede oyuncu adaylarının en çok yaptığı yanlışlar şunlardır:

- Oynarken hiç sebepsiz sahnede sağa sola yürümek,
- Olduğu yerde sallanmak,
- Eliyle tişörtünün ya da cebinin kenarını tutmak,

- Elini, kolunu söylediği sözlerden bağımsız olarak rastgele kullanmak,
- Zorunlu olmadığı halde, tirat boyunca oturmak ya da ayakta durmak.

Sahnede yapılan her hareketin mantıklı bir nedeni olmalıdır. Genellikle sahne hareketini karakterin içsel tutumu, diğer karakterlerle etkileşimi ve çevre düzeni belirler. Bu hareketleri belirlerken izleyicinin konumu ve özellikle neyi vurgulamak istediğiniz de önemlidir.

Sahnede gerçek aksesuarlar ve mümkünse gerçek dekor kullanın. Elinizde bardak varmış gibi yapmak yerine gerçekten bardak kullanmanız daha iyi olacaktır.

Sahne hareketini belirlemek için dekoru ve oyuncuların konumunu üstten bakışla A4 boyutunda bir sayfaya çizmenizi öneririm. (*Kitap: Çehov'un Üç Kızkardeş Oyunu Reji Defteri / Stanislavski*)

Tavır: Gerek kendi başına konuşurken, gerekse bir başkasına konuşurken bir şeyler bizi etkiler ve biz de buna tepki veririz. Aynı şekilde bizim tepkimiz de bir başkasını ya da bir sonraki cümlemizi etkileyebilir. Bu etki-tepki döngüsü karakterin tavrını belirler. (*Kitap: Gerçekçi Oyunculuk -Etki-Tepki Yöntemi-/Uğur Özüaydın*)

Durak (Es): Nefes almak için boşluk bırakma... Genel olarak noktalama işaretleri durakları belirler. Örnek olarak nokta(.) için bir saniye duruyorsak virgül(,) için yarım saniye, üç nokta için ise iki saniye durabiliriz. Ama yazı diliyle konuşma dili aynı değildir. Bu sebeple ayrıca duraklar ekleyebiliriz. Eklediğimiz yarım durak için (/) işaretini, tam durak için (I), çift durak için ise (II) işaretlerini kullanabilirsiniz. Tasarımımıza göre daha uzun süreli de durak kullanılabilir. Durak aynı zamanda cümlelerin anlamını değiştirebilir. Buna şu cümledeki virgül(yarım es) örnek verilebilir.

- Oku, baban gibi eşek olma.
- Oku baban gibi, eşek olma.

Ton: Sesin gürllüğünü ve şiddetini belirler. Cümlenin tonunu 1'den 10'a kadar numaralandırarak derecelendirebilirsiniz. Sesin tonu karakterin bulunduğu şartlara göre değişebilir.

Vurgu: Konuşma sırasında sözcük ya da hece üzerine yapılan artı baskıdır. Genelde vurgu kelimenin son hecesindedir (durak, durakta). Yer adlarında ilk hecededir (İstanbul, Ankara, İzmir), ama sonu "ya" ile biten yer adlarında sondan bir önceki hecededir (Alanya, Litvanya). Pekıştirmelerde ilk hecededir (Masmavi, sımsıkı).

Cümle içinde özellikle dikkat çekmek istediğimiz sözcük vurgulanır:

- Bugün denize tekneyle açılacağız.
- İri iri, allı pullu balıklar yakaladım.

Çalışma metninde vurgulanan sözcük altı çizilerek belirtilir.

Ses şiddeti: Ses şiddeti tonla birlikte değişebildiği gibi, tondan ayrı da değişebilir. Ses şiddetini de 1'den 10'a kadar numaralandırarak derecelendirebilirsiniz. Dramatik

olarak, ses şiddetini karakterin içinde bulunduğu şartlar; teknik olarak da, sahnenin boyutu ve seyirci sayısı belirler.

Duygu: Karakterin bulunduğu şartlar altında duygusu değişebilir. Her cümlede duygusunu yeniden belirlemek gerekir.

Hız ve Tartım: Her oyunun ve sahnelerinin hızı (tempo) ve tartımı (ritmi) vardır. Hız, oyunun yavaşlığını/hızlılığını gösterir, tartım ise sürekliliğini. Hız ve tartım aynı zamanda oyunun enerjisini belirler. Enerjinin yüksek olması gereken yerde oyun yavaşlarsa seyircinin ilgisi dağılır. Bunun tam tersi de mümkündür. Örnek olarak sevdiğiniz bir müzik parçasını ele alalım. Bu müziği yavaşlatırsak ya da hızlandırırsak müziğin yeni hali artık hoşunuza gitmeyebilir.

Hız ve tartımı karakterin içinde bulunduğu koşullar belirler.

Tasarımın Uygulanması

Ekte bir tasarım ve uygulama örneğine yer vereceğim. Bu örneği daha iyi anlayabilmek için öncelikle oyunun bütünü okuyup “Oyun Çözümleme Rehberi”ne göre çözümlemesini yapın ve tabloda verilen bilgilerin nasıl ortaya çıktığını görebilmek için “Tirat Sahneleme Rehberi”ni okuyun.

SOLANGE

Hizmetçiler / Jean Genet

“İsterseniz bağırın. Son çığlıklarınızı atın isterseniz hanımefendi. Hele şükür! Nihayet hanımefendi öldü! Muşambanın üstünde, bulaşık eldivenleriyle boğulmuş yatıyor! Hanımefendinin yerinden kalkmasına gerek yok. Hanımefendi beni Bayan Solange diye çağırabilirler. İşte ben de bunları tam bunun için yaptım, hanımefendi ve beyefendi beni Bayan Solange Lemercier diye çağırırsınlar diye. Hanımefendi bu siyah entariyi çıkarmalı, zira böyle çok gülünç oluyorlar. Şu hale bakın hizmetçinin yasını tutacak kadar düştüm. Hayır, Komiser Bey, hayır! İşim hakkında hiçbir şey öğrenemeyeceksiniz. Bu cinayete ortaklığım hakkında da hiçbir şey öğrenemeyeceksiniz. Beni kim, kim susturabilir ha? Kim? Ben hizmet ettim. Hizmetçilik için lazım gelen her şeyi yaptım. Hanımefendiye sıırttım. Yatakları yapmak için eğildim, camları silmek için eğildim, sebzeleri soymak için eğildim. Kapıları dinlemek, delikleri gözetlemek için eğildim. Ama şimdi dimdik ayaktayım ve taş gibiyim. Ben insanı boğazlarım! Ne siz, ne de başkaları, hiçbir şey öğrenemeyeceksiniz. Olsa olsa, Solange'nin bu kez işi sonuna kadar götürdüğünü öğrenirsiniz. Balkona çıkın da Solange'nin kara elbiseli tövbekarlar arasında nasıl yürüdüğünü görün. Vakit öğle. Elinde dört buçuk kilo ağırlığında bir meşale. Ardında da cellat. Kulağına aşk sözleri fısıldıyor. Cellat bana eşlik ediyor Claire! Cellat bana eşlik ediyor. Mahallenin bütün hizmetçileri, Claire'i ebedi mekanına götüren bütün uşaklar, hepsi bir arada kortej halinde Solange'ı götürüyorlar. Çelenk, çiçek, sancak, flama taşıyanlar var. Çanlar çalıyor. Göz kamaştırıcı bir cenaze töreni. Ne güzel değil mi? En önde frak giymiş metrdoteller var, ama fraklarının yakasında saten yok. Çelenk taşıyorlar. Onların arkasında hademeler. Kısa pantolonlu, beyaz çoraplı uşaklar. Elllerinde çelenkleri. Daha geriden erkek hizmetçiler geliyor. Onların arkasında bizim gibi giyinmiş kadın hizmetçiler. Daha arkada kapıcılar. En arkada da kilise adamları. Bütün bunların başında da ben. Cellat beni avutmaya çalışıyor. Çığlıklar ve alkışlarla selamlıyorlar beni. Rengim soluk ve öleceğim. Doğrusu çok güzel bir cenaze töreni!”

Örnek Tasarım

Oyunun şartlarını ortaya çıkarın ve her cümleyi yazarak tasarlayın. Dilerseniz örnekteki gibi direkt tablo üzerine de yazabilirsiniz.

Şartlar: Hizmetçi olan Solange ve kız kardeşi Claire, burjuva yaşamına özenmekte, hanımefendilerinin yerinde olmak istemektedirler. Evde yalnız olduklarında “Hanımefendiyi Öldürme” oyunu oynarlar. Claire hanımefendi olur, Solange ise hizmetçi Claire rolüne girer. Bir gün gerçekten hanımefendiyi öldürmek isterler, ama başaramazlar. Solange bu duruma çok sinirlenir. Bir Hanımefendiyi öldürme ve cenaze fantezisi kurar. Öldürme isteği doruktadır ve hayvanlaşır.

Replik: *“İsterseniz bağırın. Son çığlıklarınızı atın isterseniz hanımefendi.”*

Sahne hareketi: Bir kaplan gibi yerde yattığını hayal ettiği hanımının üzerine doğru gider ve bir ayı gibi boğazına biner.

Tavır: Önce avına yaklaşan bir kaplan gibidir. Daha sonra kendini kaybetmiş bir ayı gibidir.

Durak (Es): İsterseniz bağırın. (I) Son çığlıklarınızı atın isterseniz (/) hanımefendi. (I)

Ton: Sekiz (8)

Vurgu: İsterseniz bağırın. Son çığlıklarınızı atın isterseniz hanımefendi.

Ses şiddeti: Sekiz (8)

Duygu: Öfkeli

Vurguları ve Durakları Belirlenmiş Tirat

- 1-) İsterseniz bağırın. (I) Son çığılıklarınızı atın isterseniz (/) hanımefendi. (I)
- 2-) Hele şükür! (I) Nihayet hanımefendi öldü! (I)
- 3-) Muşambanın üstünde, (/) bulaşık eldivenleriyle boğulmuş yatıyor! (I)
- 4-) Hanımefendinin yerinden kalkmasına gerek yok. (II) Hanımefendi beni Bayan Solange diye çağırabilirler. (I)
- 5-) İşte ben de bunları tam bunun için yaptım, (I) hanımefendi ve beyefendi beni Bayan Solange Lemercier diye çağırırsınlar diye. (II)
- 6-) Hanımefendi bu siyah entariyi çıkarmalı, (I) zira böyle çok gülünç oluyorlar. (I)
- 7-) Şu hale bakın hizmetçinin yasını tutacak kadar düştüm. (II)
- 8-) Hayır, (/) Komiser Bey, (/) hayır! İşim hakkında hiçbir şey öğrenemeyeceksiniz. (I) Bu cinayete ortaklığım hakkında da hiçbir şey öğrenemeyeceksiniz. (I)
- 9-) Beni kim, (/) kim susturabilir ha? (/) Kim? (I) Ben hizmet ettim. (I) Hizmetçilik için lazım gelen her şeyi yaptım. (I) Hanımefendiye sırıttım. (/) Yatakları yapmak için eğildim, (/) camları silmek için eğildim, (/) sebzeleri soymak için eğildim. (I) Kapıları dinlemek, (/) delikleri gözetlemek için eğildim. (I) Ama şimdi dimdik ayaktayım ve taş gibiyim. (I)
- 10-) Ben insanı boğazlarım! (II)
- 11-) Ne siz, (/) ne de başkaları, (/) hiçbir şey öğrenemeyeceksiniz. (I) Olsa olsa, (/) Solange'ın bu kez işi sonuna kadar götürdüğünü öğrenirsiniz. (I)
- 12-) Balkona çıkın da (/) Solange'ın kara elbiseli tövbekarlar arasında nasıl yürüdüğünü görün. (II)
- 13-) Vakit öğle. (I) Elinde dört buçuk kilo ağırlığında bir meşale. (I) Ardında da cellat. (I) Kulağına aşk sözleri fısıldıyor. (I)
- 14-) Cellat bana eşlik ediyor Claire! (I) Cellat bana eşlik ediyor.
- 15-) Mahallenin bütün hizmetçileri, (/) Claire'i ebedi mekanına götüren bütün uşaklar, (/) hepsi bir arada kortej halinde Solange'ı götürüyorlar. (I) Çelenk, (/) çiçek, (/) sancak, (/) flama taşıyanlar var. (I) Çanlar çalıyor. (II)
- 16-) Göz kamaştırıcı bir cenaze töreni. (I) Ne güzel değil mi? (II)
- 17-) En önde frak giymiş metrdoteller var, (/) ama fraklarının yakasında saten yok. (I) Çelenk taşıyorlar. (I) Onların arkasında hademeler. (I) Kısa pantolonlu, (/) beyaz çoraplı uşaklar. (/) Ellerinde çelenkleri. (I) Daha geriden erkek hizmetçiler geliyor. (I)

Onların arkasında bizim gibi giyinmiş kadın hizmetçiler. (I) Daha arkada kapıcılar. (I)

En arkada da kilise adamları. (I)

18-) Bütün bunların başında da ben. (II)

19-) Cellat beni avutmaya çalışıyor. (I) Çığlıklar ve alkışlarla selamlıyorlar beni. (II)

20-) Rengim soluk ve öleceğim. (II)

21-) Doğrusu (/) çok güzel bir cenaze töreni!

Not Numarası	Şartlar	Sahne Hareketi	Tavır	Durak	Ton	Vurgu	Ses Şiddeti	Duygu
1		Bir kâşur gibi yerde yatıyor, havayı ettiği hanımın üzerine doğru çöker ve bir ayı gibi boğazına tıkar.	Önce avına yaklaşan bir kaplan gibidir. Daha sonra keşirimi kaybetmiş bir ayı gibidir.	Cümle üzerinde	8	Cümle üzerinde	8	Öfkeli
2	Hızmetçi olan Solange ve k. z kardeşi Claire, burjuva yaşamına çemmekte, hanımekendilerinin yerrice olmak istemekteyiler. Evde yalnız olduklarında "Han merendiyi Öcumie" oyunu oynarlar. Claire hanımekendi olur, Solange ise hizmetçi Claire rolüne girer. Bir gün gerçekten hanımekendiyi öldürmek isterler, ama başaramazlar. Solange bu duruma çok sinirli olur. Bir Hanımecendiyi öldürme ve cenaze fantazisi kurar.	Önce öldürdüğü avını kontrol eder. Sonra yavaş yavaş göbi peşilir ve kadının göbeğine oturur.	Tamamten güçsüzdür. Kapılar keçiyeye düşüyor üstür.	Cümle üzerinde	6	Cümle üzerinde	5	Vutlu
3		Zarf bir şekilde ricemlerini çıkarır.	Sakin	Cümle üzerinde	5	Cümle üzerinde	5	Vutlu
4		Eldivenleri alır.	Çok zarftır. Kuşu gibi.	Cümle üzerinde	5	Cümle üzerinde	5	Vutlu
5		Birden çatırın üzerine sentçe ayılır. Taraklarını kadının göçüsüne geçirir.	Vahşi bir kaplan gibi.	Cümle üzerinde	7	Cümle üzerinde	7	Öfkeli
6		Geriyeye doğru çekilir yine. Kadını inceler. Sorra kocasının boynundan keseklerini kadar birkedamını geçirerek emlerini sarçalar.	Sakin ve aşağılayıcı	Cümle üzerinde	5	Cümle üzerinde	5	Nötr
7		Cesedin göboğurce doğrulmuşdur. Elenen çok zarftır çekimle rarakar eder.	Kuşu gibi guruntu	Cümle üzerinde	5	Cümle üzerinde	6	Guruntu

Not Numarası	Sartlar	Sahne Hareketi	Tavır	Durak	Ton	Vurgu	Ses Şiddeti	Duygu
8		Kadının göbeğinde dururken sanki biriken kırımlar tarafından sarıya çekilmişmiş gibi boyut değişir. Filan kırmızı ruvadeyken biriken sarı kelebekleriniz gibi cilde keremlerdir	Sakin ve ışını bilir şekilde	Cümle üzerinde	5	Cümle üzerinde	5	Gururlu
9		Dirden sertçe ayeşe ve komisyere yönelir.	Komisyere karşı seldi ngan ve üstün bir tavır vardır. Ayn gibi.	Cümle üzerinde	0	Cümle üzerinde	6-7-0	Ökeli
10		Komisyere doğru bir acım alır.	tercihtir	Cümle üzerinde	7	Cümle üzerinde	6	Ökeli
11		Komisyere sırtını döner.	Kendine güvenli ve ışını bilir bir şekilde.	Cümle üzerinde	5	Cümle üzerinde	5	Gururlu
12		Sahnenin önüne eğru yürür.	Cunurta	Cümle üzerinde	5	Cümle üzerinde	5	Gururlu ve mutlu
13		Sahnenin önünde sanki dalıktan aşağı taker gibi anılır. Bedeni çok rahattır. Aralırken serik elleri çams etmektedir.	Fatihisine kendini kapılır.	Cümle üzerinde	5	Cümle üzerinde	5-6	Mutlu
14		Başını kaldırır. Sarı Claire karşısındaymiş gibi konuşur.	Hayecanlı. Sarı çok aşık olduğu cehalet buluşuna şir okuyormuş gibi hisseder.	Cümle üzerinde	5	Cümle üzerinde	6-7	Mutlu

Not Numarası	Şartlar	Sahne Hareketi	Tavır	Durak	Tom	Vurgu	Ses Şiddeti	Duygu
15		Balkonda ellerini kullanarak arlamaya devam eder. Balkondan gövdüklerini ellerıyla gösterir.	Heyecanlı ve kendini kapılmış	Cümle üzerinde	5	Cümle üzerinde	6	Mutlu
16		Başını gururla kaldırır.	Çok gururlu	Cümle üzerinde	6	Cümle üzerinde	6-7	Mutlu ve gururlu
17		Yine elleriyle göstererek anlatır.	Çok heyecanlıdır ve zarafetinden ödün vermez.	Cümle üzerinde	6	Cümle üzerinde	6	Mutlu ve gururlu
18		Başını kaldırır ve karşıya bakar.	Çok gururludur. Büyüklüğünü gırtlak ve çok naz diyar	Cümle üzerinde	7	Cümle üzerinde	6	Gururlu ve mutlu
19		Kolları açılır.	Artık hazzın doruğundadır.	Cümle üzerinde	6	Cümle üzerinde	6-7	Gururlu ve mutlu
20		Elyle yanığını okşar.	Durulur.	Cümle üzerinde	6	Cümle üzerinde	4	Gururlu ve biraz hüznü
21		Başı çıkar.	Uzzenicigi bu mükemmel cenaze töreniyle övünerek, hazzın doruğunda	Cümle üzerinde	6	Cümle üzerinde	6	Gururlu ve mutlu

KEMAL ORUÇ

Tiyatro Eğitim Derneği Başkanı, Drama Kumpanya Kurucusu/Sanat Yönetmeni...

Adana Şehir Tiyatrosu'nda aldığı tiyatro eğitiminin ardından, Marmara Üniversitesi'nde "*Drama ve Okul Tiyatrosu*" teziyle pedagojik formasyon aldı. Oluşum Drama Enstitüsü Yaratıcı Drama Eğitimliği Programı'nı "*Oyunculuk Eğitiminde Yaratıcı Drama*" teziyle, Beykent Üniversitesi Sinema-TV Yüksek Lisans Programı'nı ise "*Sinema ve Tiyatro Oyunculuğu İlişkisi*" teziyle tamamladı. Şu an Beykent Üniversitesi Sinema-TV Sanatta Yeterlik (Doktora) Programı'na devam ediyor. Bunlarla birlikte birçok kurumda dans tiyatrosu, yönetmenlik, diksiyon ve Commedia dell'Arte gibi eğitimler aldı.

Onlarca tiyatro temelli sosyal projenin koordinatörlüğünü yaptı. Yirmi yıl içinde, altmışın üzerinde oyunda yazar, yönetmen ve oyuncu olarak yer aldı. On üç yıl içinde birçok farklı kurumda, tüm yaş gruplarına yaratıcı drama, tiyatro ve dramatik yazarlık eğitimleri verdi.

Birçok dergide makaleleri ve köşe yazıları yayımlandı. Yazdığı büyük oyunların tamamı çeşitli tiyatrolar tarafından; kısa oyunlar ise Türkiye, Almanya, Hollanda, Kıbrıs ve Belçika'da yüzün üzerinde tiyatro topluluğu tarafından sahnelendi.

"Oyunculuk Eğitiminde Yaratıcı Drama", "Sinema ve Tiyatro Oyunculuğu", "Drama ve Okul Tiyatrosu", "Ortaokul Dönemi Oyun Metinleri", "Othello'nun Delisi", Cihan Özdeniz'le birlikte kaleme aldığı "Geleceğimin Atölyesi" ile "Ortaokul Döneminde Yaratıcı Drama", ve birçok akademisyen/yazarla birlikte kaleme aldığı "Sanatta İşlenebilecek Suç Yoktur!" ve "Faşizme Karşı Özgür Sanat" basılan kitaplarıdır.

Web sitesi: www.kemaloruc.net